

Eucaristia d'inauguració de l'Any 'Amoris laetitia'

Església parroquial de Sant Josep Obrer de Torreforta, el dia 19 de març de 2021

Molt estimats delegats de diocesans per als laics i la família, Sra. Betlem Padró i Sr. Marcel Pallejà. Molt estimats directors del Secretariat de pastoral familiar, Sra. Mariona Dolcet i Sr. Josep Valls. Estimat consiliari de la delegació per als laics i la família, Mn. Joan Miquel Bravo. Estimat mossens, responsables d'aquesta Parròquia de Sant Josep Obrer de Torreforta. Estimat esposos. Benvolgudes famílies. Molt estimat poble sant de Déu, especialment els qui formeu part d'aquesta Parròquia de Sant Josep de Torreforta, que avui celebrem amb goig la festa del vostre sant patró. Germanes i germans.

El papa Francesc ens convoca, des d'avui, i durant més d'un any, exactament fins al dia 26 de juny de l'any 2022, coincidint amb la Jornada Mundial de les Famílies que es farà a Roma, a celebrar precisament la *família*. Ho ha fet en escaiença de la celebració del cinquè aniversari de la publicació de la seva exhortació apostòlica *Amoris laetitia*, en la qual el Papa ens parlava sobre l'amor en la família. Serà de ben segur un any especial durant el qual se'ns demana a totes les persones cristianes, bàsicament, de ser persones que testimonien l'amor familiar. Tot i que a vegades ens pot semblar òbvia la presència de l'amor en el si de la família, és cert que en algunes ocasions —massa, diria— aquest viure en profunditat l'amor familiar es converteix en un repte que requereix un esforç, més que en una joia que cal celebrar i viure. I és que certament cal que també en el si de la família sapiguem cultivar l'amor, tenir-ne cura, fomentar-lo i dur-lo a terme.

La Delegació diocesana per als laics i la família del nostre arquebisbat, juntament amb el Secretariat de pastoral familiar, ha treballat des del passat Nadal, en un projecte que s'emmarca en les dotze propostes de caire espiritual, pastoral i cultural del Papa i que es posen a disposició de les parròquies, les diòcesis, els moviments eclesials i les associacions familiars, per tal que l'Església continuï reflexionant i vivint la riquesa de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia*. A partir d'aquesta idea es proposa fer que les famílies cristianes de la nostra arxidiòcesi esdevinguin protagonistes de la pastoral familiar, promovent l'evangelització en el seu si, però també a la feina, al veïnat, a les associacions lúdiques, socials o culturals on dediquen part del seu temps lliure, etc. I en aquest sentit, les comunitats parroquials hauran de ser pal de paller d'aquest any, acollint les propostes amb determinació i alegria i promovent-les entre els matrimonis que hi celebren la fe. Per això és moment, també, de vetllar perquè les parelles que es preparen per a rebre el sagrament del matrimoni siguin ben conscients d'aquesta tasca evangelitzadora, i un cop casats, se sentin acompanyats pels matrimonis amb experiència de vida conjugal i familiar. Un dels objectius finals de l'Any de la Família és ampliar la mirada i l'acció de la pastoral familiar perquè es converteixi en transversal, que inclogui els esposos, els infants, els joves, la gent gran i totes les situacions de fragilitat familiar. Com que estem encara patint els efectes de la pandèmia per la Covid-19, la major part d'accions es portaran a terme entre el mes de setembre de 2021 i el mes de juny del 2022, posant la mirada en la Trobada Mundial de Famílies Cristianes que se celebrarà a Sant Pere de Roma el 26 de juny, amb la intenció d'organitzar un viatge arxidiocesà per a participar-hi.

Quantes vegades no hem escoltat la bonica expressió *Església domèstica* per referir-nos a la família. El Concili Vaticà II, en la Constitució sobre l'Església *Lumen gentium*, afirma que la família és «una mena d'Església domèstica», «on els pares esdevenen per als fills els primers anunciadors de la fe, amb l'exemple i la paraula, i fomenten la vocació pròpia de cada un, i la vocació sagrada d'una manera especial» (n. 11). Per tant, parlar de la família com de l'Església domèstica, és una expressió molt profunda i marcadament pastoral, fins i tot teològicament parlant. L'essència de la mateixa Església de Déu es troba de manera embrionària a l'interior de la família, amb les seves relacions i el seu amor desinteressat i fecund. I ara, la sobtada i nova experiència que tots hem fet de la pandèmia amb la qual convivim, ha posat en bona manera de relleu aquesta centralitat de la família i ens ha ajudat a copsar també els enormes vincles entre les famílies i entre els seus membres que han ajudat a superar situacions complicades. I si hi pensem detingudament, l'any que el Papa vol que dediquem a pensar, repensar i reflexionar sobre la família serà justament, l'any que coincidirà amb la presumible superació de l'emergència i l'entrada a una època de postpandèmia... amb totes les reflexions que aquest temps tan convuls ens demana individualment i col·lectiva. El paper que ha hagut d'assumir la família durant la pandèmia, malgrat les limitacions personals, econòmiques o de mobilitat, ha demostrat que es tracta, encara avui i sortosament, d'una institució sòlida que té la capacitat d'acollir, reunir, consolar i acompanyar en situacions difícils, fins i tot extremes. I aquesta lliçó social l'hem d'aprendre. Com tantes vegades afirma el Papa, «ningú no se salva sol i tots ens necessitem», i, per això, aquesta serà, potser, la lliçó més gran que haurem hagut d'aprendre. I és en el marc d'aquesta relació familiar que hem comprovat tan important en aquest any de pandèmia, on, com a cristians, convé que recuperem l'escola de Jesucrist, la vivència autèntica de la fe i la pràctica joiosa de la vida cristiana.

Els objectius d'aquesta celebració anual dedicada a la família, en paraules del papa Francesc, són, en primer lloc, «experimentar la realitat que l'Evangeli de la família és alegria que ens omple el cor i la vida» perquè és on es descobreix i experimenta l'alegria de posseir un do, un do que, a més, ho és per a l'Església sencera i esdevé alhora una llum per al món sencer. Un segon objectiu de l'Any de la Família és el de proclamar el valor del sagrament del matrimoni «que té en ell mateix una força que transforma l'ésser humà i que dóna als seus membres un paper protagonista a la pastoral familiar». ¿Qui està més capacitada per a desenvolupar una pastoral familiar que les mateixes famílies? Per això, i en aquest sentit, el Papa assenyala encara un tercer objectiu, ja més pràctic, que és amb el que ens convida a ampliar la mirada i l'acció de la pastoral familiar perquè es converteixi en un treball transversal que inclogui tots els àmbits i tots els membres de la família i de l'Església. En aquest sentit van les propostes que he esbossat abans i que la Delegació ens posarà sobre la taula durant aquest any de celebració —i que de fet ja estan preparant des de finals de l'any passat, a partir de la celebració del diumenge després de Nadal dedicat a la Sagrada Família—, amb un treball que inclou diferents organismes i institucions diocesanes i que cada comunitat parroquial i diocesana haurà de fer seves tot adaptant-les als seus objectius i a les seves finalitats concretes.

I avui comença aquest Any de la Família, precisament en el dia de la Solemnitat de Sant Josep, l'espòs de Maria, del qual celebrem també, des de finals de l'any passat, un any especial amb motiu dels 150 anys de la seva proclamació com a patró de l'Església universal.

Seguint la preciosa carta *Patris corde*, 'Amb cor de pare', del papa Francesc sobre sant Josep, i davant les dificultats evangelitzadores i pastorals que podem tenir en la nostra Església i en les nostres pròpies famílies, ens podem preguntar, a voltes, per què Déu no intervé més directament i clara. I el Papa respon dient: Déu no intervé directament, però «Déu actua a través d'esdeveniments i persones». «Josep era l'home per mitjà del qual Déu es va ocupar dels inicis de la història de la redempció. Ell era el veritable "miracle" amb què Déu va salvar el Nen i la seva mare. El cel va intervenir confiant en el coratge creatiu d'aquest

home que, quan va arribar a Betlem i no va trobar lloc on Maria pogués donar a llum, es va instal·lar en una establia i la va arreglar fins convertir-la en un lloc el més acollidor possible per al Fill de Déu que venia al món (cf. Lc 2,6-7). Davant el perill imminent d'Herodes, que volia matar el Nen, Josep va ser alertat un cop més en un somni per a protegir-lo, i enmig de la nit va organitzar la fugida a Egipte (cf. Mt 2,13-14). D'una lectura superficial d'aquests relats hom podria tenir sempre la impressió que el món està a mercè dels forts i dels poderosos, però la bona notícia de l'Evangeli consisteix a mostrar com, malgrat l'arrogància i la violència dels governants terrenals, Déu sempre troba un camí per a complir el seu pla de Salvació. Fins i tot la nostra vida sembla a vegades que està en mans de forces superiors, però l'Evangeli ens diu que Déu sempre aconsegueix salvar el que és important, amb la condició que tinguem el mateix coratge creatiu del fuster de Natzaret, que sabia transformar un problema en una oportunitat, anteposant sempre la confiança en la Providència.»

Doncs bé, aquesta actitud de sant Josep emprem-la en la nostra pastoral familiar i Déu ja farà la resta. Com deia, comencem l'Any de la Família en el dia de la solemnitat de sant Josep. Aquesta coincidència de celebracions ens permet parlar d'una mena de reciprocitat entre família-Església domèstica i Església universal. Aquesta coincidència ens dóna també la possibilitat real de plantejar un diàleg que porti a parlar de la responsabilitat dels matrimonis en les estructures diocesanes i parroquials i a parlar d'una formació cristiana de totes les estructures diocesanes per a poder fomentar aquesta pastoral familiar de nova mirada. I encara, sense cap mena de dubte, fer-nos nostre el convenciment que «el protagonisme d'aquesta nova mirada [de la pastoral familiar] ha de ser el laïcat, que és el que està fermament arrelat al teixit social i al destí mateix de la humanitat», com afirma l'arquebisbe italià Vincenzo Paglia, president del Consell pontifici per a la família i de l'Acadèmia pontificia per a la vida.

El protagonisme que la família té en el conjunt del desenvolupament de la vida de les persones té una característica molt especial que voldria ara destacar a propòsit de les lectures d'avui. És una característica que fa especial la institució familiar i d'on prové la seva gran força: la unitat. És a dir: la família adquireix la seva forma guaridora, acollidora, consoladora i educativa gràcies als vincles interns i a la unitat de tots els membres que en formen part. Allò que la uneix li dona la força que necessita. Ja sabeu que no ens en parlen massa, els Evangelis, de sant Josep, ho sabem, però en els pocs passatges que ho fan, com el que hem escoltat avui, la seva presència és sempre una presència lligada a Maria i a Jesús, és a dir, a la seva família i, a més, no és una presència banal. Josep no hi és com a convidat de pedra o per farcir la història d'aquella santa família de Natzaret. Potser ha estat així en alguns moments, però Josep exerceix de pare de Jesús, d'educador, de mestre, de protector... no es podria pensar que Jesús adquirís tot el seu «ser» sense haver assimilat la font educativa, espiritual i inspirativa que provenia dels seus pares, de la família. Josep, educador, ajudà a Jesús, el seu fill-alumne, a adquirir i penetrar en el coneixement de la fe, de l'Esclat i de la realitat del moment, ofici inclòs. Josep hi va posar la seva bondat i la seva fe. I Jesús s'hi va emmirallar —com ho va fer també en Maria.

«Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors», hem cantat al salm 88. I ho hem de seguir fent tot encomanant-nos sol·lícitament a sant Josep, patró de l'Església, la família dels creients, perquè segueixi fent de puntal de la família i de la fe.

Benvolgudes i benvolguts, encara, per acabar, voldria aportar una altra idea. En el fons de l'encíclica *Fratelli tutti* de la qual hem parlat molt els darrers mesos, i del seu ideari del «tots som germans» —un ideari i una expressió que beu de la més íntima essència familiar— hi ha l'ús del terme *germà/germana*, en tant que és un símbol de lligam familiar, un símbol conegut del vincle entre tothom. Per això, a través d'aquest

«germans tots», hi ha una gran aposta per a fer servir la profunditat de la dimensió familiar en la proposta de futur que fa el Papa. En el futur hem de ser una gran família, i el futur de la societat, de la humanitat, no està al marge del futur humà entès com una gran família. Demanem-ho de tot cor al Senyor, en aquesta solemnitat de sant Josep i en el marc d'aquesta eucaristia d'inauguració de l'Any '*Amoris lætitia*'.